

Bedriftsdemokratinemndas protokoll

9/2016

Historisk arkiv

Dato: 01.12.2016

Vedtak ble truffet i følgende sak: BDN 16/3410 Norwegian Air Shuttle ASA

Protokoll 9/2016 Bedriftsdemokratinemnda 17. november 2016

Vedtak ble truffet i følgende saker:

- BDN 16/3410 – Norwegian Air Shuttle ASA

Følgende deltok:

- Gudmund Knudsen
- Liv Synnøve Taraldsrud
- Gro Granden
- Halvor E. Sigurdson

Liv Synnøve Taraldsrud deltok via telefon i behandlingen av sak 16/3410 Norwegian Air Shuttle ASA for Gudmund Knudsen som fratrådte som inhabil.

Eldbjørg Håkonsen Martinsen deltok fra sekretariatet.

Møtet varte fra kl. 10.00 til 11.30.

1. BDN 2016/3410 – Norwegian Air Shuttle ASA

Valgstyret i Norwegian Air Shuttle ASA (NAS) har den 17. oktober 2016 oversendt valgklage fra en ansatt i Pilot Services Norway AS. Valget ble avholdt 15. september 2016, og gjaldt konsernvalg av ansatte som tre styremedlemmer og tre varamedlemmer til styret i NAS.

Valget ble gjennomført som forholdstallsvalg. Klagen gjelder valgstyrets vedtak om fordeling av verv ved opprykk av det underrepresenterte kjønn etter forskrift om de ansattes rett til representasjon i aksjeselskapers og allmennaksjeselskapers styre og bedriftsforsamling mv. (representasjonsforskriften) av 20. juni 2014 nr. 850 § 16.

Klager har klagerett i henhold til representasjonsforskriften § 52 andre ledd. Klager er ansatt i Pilot Services AS, og som følge av avtale om konsernordning fra april 2016, hadde klager stemmerett i valget av ansattes representanter i NAS.

Klager har rettslig klageinteresse etter representasjonsforskriften § 52 andre ledd, jf. fjerde ledd, samt forvaltningsloven § 28.

Vedtaket om fordeling av styrerepresentanter valgt av de ansatte ble fattet 21. september 2016, og kunngjort for de ansatte samme dag. Det følger av representasjonsforskriften § 52 tredje ledd at klage må fremmes innen to uker fra det tidspunkt vedtaket er kunngjort for de ansatte. Klagen ble oversendt til valgstyrets leder pr. e-post 5. oktober 2016. Klagen er fremmet i tide.

Klager har anført at det er gjort en feil i forbindelse med valg av ansattrepresentant i styret. Klager skriver at det følger av representasjonsforskriften at opprykk av en representant fra det underrepresenterte kjønn skal foretas på listen som fikk den laveste kvotienten ved valget, og at det ikke synes som at opprykket er gjennomført på denne måten. Klager hevder det er på listen med lavest kvotient (liste 2) opprykket skal skje.

Parat har i brev av 26. oktober 2016 kommet med et støtteskriv til klagen.

I e-post av 28. oktober 2016 til valgstyret er det innkommet en bemerkning til valget fra kandidat nr. 2 som ble valgt inn som styremedlem.

Valgstyret har i sin oversendelse av klagen 17. oktober 2016, opprettholdt sitt vedtak om fordeling av verv.

Gjennomføringen av valget

Det ble inngått en avtale om konsernrepresentasjon mellom NAS-konsernet og fagforeningene i april 2016, jf. representasjonsforskriften § 44 og 45. Gjennomføringen av valget fremgår i protokoll fra møte i valgstyret av 21. september 2016. Valget ble kunngjort 6. juni 2016. I kunngjøringen fremgikk fristen for å kreve forholdstallsvalg og valgkretser. Krav

om forholdstallsvalg ble rettidig fremsatt 9. juni 2016. Kravet ble fremsatt av lokale fagforeninger som representerer minst en femtedel av de som har stemmerett. Valget ble gjennomført som forholdstallsvalg med to lister. Elektronisk avstemning ble avsluttet 15. september 2016. Rådata fra valget viste at valgresultatet ville innebære at ingen kvinner ble representert i styret. Valgstyret innhentet en juridisk vurdering om fortolkningen av representasjonsforskriften § 16, og la til grunn at styrerepresentanten fra liste 1 som var valgt inn med laveste kvotientberegning måtte vike plass for nærmeste kvinnelige kandidat på samme liste. Sluttrapport forelå 21. september 2016, og vedtak om fordeling av styrerepresentanter ble fattet samme dag. Valget ble kunngjort for de ansatte samtidig.

Bedriftsdemokratietnemndas syn på saken

I lov om allmennaksjeselskaper (allmennaksjeloven) § 6-11 a andre ledd andre punktum, jf. §§ 6-4 og 6-5 er det et ufravikelig lovkrav at begge kjønn skal være representert i styret dersom det skal velges to eller flere styrerepresentanter av og blant de ansatte.

For vararepresentanter gjelder de samme krav til kjønnsrepresentasjon, jf. allmennaksjeloven § 6-11 a andre ledd tredje punktum, jf. § 6-4 og § 6-5. Kravet er ikke oppfylt ved at begge kjønn kun er representert på varaplass. Kjønnfordelingen på henholdsvis styreplass og varaplass må sees hver for seg.

I representasjonsforskriften § 16 er det gitt regler om opprykk ved forholdstallsvalg slik at det sikres at det underrepresenterte kjønn rykker opp i det omfang som er nødvendig dersom kjønnsrepresentasjonen ikke oppnås ved valgresultatet.

Ordlyden i representasjonsforskriften § 16 fjerde ledd andre punktum er som følger:

Dersom kandidatene er valgt inn fra forskjellige lister, foretas opprykk av det underrepresenterte kjønn på listen som den fikk den laveste kvotienten ved valget (nemndas understrekning).

Ved en ren ordlydsfortolkning av representasjonsforskriften § 16 fjerde ledd kan det fremstå uklart hvordan et opprykk av det underrepresenterte kjønn skal fordeles mellom listene i et forholdstallsvalg.

Ved ikrafttredelse av ny representasjonsforskrift i 2014 ble ordlyden endret. I representasjonsforskriften av 1998 (FOR-1998-12-18-1205) § 14 (nåværende § 16) lød ordlyden slik: "*Dersom kandidatene er valgt inn fra forskjellige lister, foretas opprykk av det*

underrepresenterte kjønn som nevnt i første punktum på listen som fikk færrest stemmer ved valget (nemndas understrekning).

I høringsnotat om endringer i representasjonsregelverket m.v fra 2010 punkt 5.5 uttaler Arbeidsdepartementet seg om § 14 (nåværende § 16) forut for ordlysendringen:

"Selv om det følger av ordlyden i bestemmelsen at det er listen med "færrest stemmer" som skal foreta et opprykk, mener departementet likevel at bestemmelsen må forstås slik at det er listen som får lavest kvotient som må foreta et opprykk. Dette innebærer at det er den "sist" valgte representanten fra denne listen som må bytte plass med en representant fra det underrepresenterte kjønn....."

I veiledning til forskrift om ansattes rett til representasjon i styrende organer av 7. juli 2014 fremgår det at reglene i tidligere § 14 om fordeling av verv når valget har foregått som forholdstallsvalg videreføres. Videre uttales det:

"I reglene om opprykk i femte ledd er det imidlertid gjort en materiell endring; dersom kandidatene er valgt inn fra forskjellige lister, skal opprykket skje på listen som fikk den laveste kvotienten ved valget. Tidligere var det slik at opprykk skulle skje på listen som fikk færrest stemmer."

Veiledningen fra 2014, hvor det henvises til en materiell endring, står i noe motsetning til den uttalelse departementet gir i høringsnotatet fra 2010 om at fortolkningen av representasjonsforskriften § 14 (nåværende § 16) er den samme før og etter ordlysendringen. Hvordan ordlyden er å forstå er ikke omtalt i forarbeidene til representasjonsforskriften av 2014 (Prop. 73L (2013-2014)).

I brev 7. april 2008 fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet til Landsorganisasjonen Norge forut for ordlysendringen uttalte departementet: *"Departementet er enig i at korrigering må pålegges den representanten som får lavest kvotient, det vil si den "siste" som blir valgt inn."* Videre følger det: *"Til tross for ordlyden mener departementet at det uansett må kunne legges til grunn at det er den "sist" valgte representanten som må vike plass for å sikre riktig kjønnsrepresentasjon."* I uttalelsen er det vist til at departementet vil sørge for at bestemmelsen blir klargjort i en senere revisjon av forskriften. Dette ble fulgt opp i forbindelse med ordlysendringen av representasjonsforskriften § 14 (nåværende § 16) i 2014.

Etter dette har nemnda kommet til at representasjonsforskriften § 16 fjerde ledd må forstås slik at det er kandidat av det underrepresenterte kjønn på samme liste som skal rykke opp på plassen til den "sist" valgte representanten, dvs. den representanten som ble valgt inn med laveste kvotient.

Nemnda er av den oppfatning at valgstyret i NAS har lagt til grunn en korrekt forståelse av opprykksregelen i representasjonsforskriften § 16 fjerde ledd

Etter dette har nemnda kommet frem til at klagen ikke tas til følge.

Nemnda bemerker for øvrig for ordens skyld at det følger av representasjonsforskriften § 18 femte ledd at varamedlem skal innkalles fra samme liste som det styremedlem vedkommende skal erstatte, for eksempel når styremedlemmet har forfall til et møte.

Bedriftsdemokratinemnda treffer slikt

vedtak:

"Klage over konsernvalg av ansattrepresentanter i Norwegian Air Shuttle ASA tas ikke til følge."